

Kommunstyrelsen

Remiss

Betänkande av utredningen om offentlighetsprincipen i fristående skolor, SOU 2015:82 "Ökad insyn i fristående skolor"

Östhammars kommun har på remiss fått betänkande av utredningen om offentlighetsprincipen i fristående skolor, SOU 2015:82 "Ökad insyn i fristående skolor".

Utredningens uppdrag är att lämna förslag om hur offentlighetsprincipen i praktiken kan införas i fristående skolor inom förskoleklass, grundskola, grundskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt att göra konsekvensanalyser av en sådan reglering. Utgångspunkten ska vara att finna former för ett genomförande som inte onödigtvis ökar den administrativa bördan för skolorna, förvaltningarna och huvudmännen för fristående skolor. En utgångspunkt är att elevernas integritet ska skyddas. I uppdraget ingår även att överväga om det behöver göras någon ändring i sekretessregleringen och i så fall föreslå hur denna ändring bör se ut. Utredningen ska också överväga om, och i så fall i vilken utsträckning, skollagens (2010:800) bestämmelser om kommuners insyns rätt och andra bestämmelser som gäller uppgifter och handlingar hos eller från fristående skolor fortfarande fyller en funktion om offentlighetsprincipen införs.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Barn- och utbildningsnämnden har lämnat förslag till yttrande över remissen. Kommunjurist Inger Modig Lind har inga ytterligare synpunkter på remissen.

Förslag till beslut

Östhammars kommun lämnar yttrande över remissen i enlighet med barn- och utbildningsnämndens yttrande daterat 2015-12-10.

Inger Modig Lind

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2015-12-17Sid
14 (24)Delges
Kommunstyrelsen

§ 140

Dnr BUN-2015-102
KS-2015-804

Dpl 600

Ökad insyn i fristående skolor (SOU 2015:82): Remiss

Barn- och utbildningsnämnden ska yttra sig över utredningen Ökad insyn i fristående skolor.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2016-01-13.

Arbetsutskottets förslag 2015-12-03

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen

Föreligger förslag till yttrandet.

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2015-12-17

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Barn- och utbildningsnämnden

YTTRANDE

Datum
2015-12-10

Dnr BUN-2015-102

Sid
1 (2)

Ökad insyn i fristående skolor (SOU 2015:82): Remiss

Bakgrund

Betänkandet Ökad insyn i fristående skolor (SOU 2015:82) är ute på remiss och Östhammars kommun är en av remissinstanserna. Remissvaret ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet senast den 5 februari 2016.

Utredningens uppdrag är att lämna förslag om hur offentlighetsprincipen i praktiken kan införas i fristående skolor inom förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt göra konsekvensanalyser av en sådan reglering. Utgångspunkten ska vara att finna former för ett genomförande som inte onödigtvis ökar den administrativa bördan för skolorna, förvaltningarna och huvudmännen för fristående skolor. En utgångspunkt är att elevernas integritet ska skyddas. I uppdraget ingår även att överväga om det behöver göras någon ändring i sekretessregleringen och i så fall föreslå hur denna ändring bör se ut. Utredningen ska också överväga om, och i så fall i vilken utsträckning, skollagens (2010:800) bestämmelser om kommuners insynsrätt och andra bestämmelser som gäller uppgifter och handlingar hos eller från fristående skolor fortfarande fyller en funktion om offentlighetsprincipen införs.

Bestämmelserna förslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Offentlighetsprincipen införs hos huvudmän för fristående skolor

Enligt nuvarande reglering är allmänhetens rätt till insyn i en skola beroende av huvudmannskapet. Huvudmännen för de fristående skolorna, är till skillnad från de kommunala huvudmännen, inte skyldiga att tillämpa offentlighetsprincipen. Detta begränsar allmänhetens möjligheter att ta del av deras handlingar. Utredningen förslår att offentlighetsprincipen ska införas hos huvudmän för fristående skolor.

Utredningen konstaterar att redan idag är många handlingar offentliga, exempelvis vid ansökan om godkännande och de handlingar som upprättas vid tillsyn av fristående skolor m.m. Beroende på associationsform finns offentliga uppgifter även i olika register och ekonomiska redovisningar. I praktiken har dock insynen i de fristående skolornas verksamhet varit begränsad eftersom den endast gäller vid tillsyn samt att övriga uppgifter blir allmänna först efter en tid,

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
BOU-kontoret@osthammar.se	www.osthammar.se			SE212000029001	
1 31 70-6					

exempelvis årsredovisningar. Enligt gällande regelverk finns vissa bestämmelser som medför krav på dokumentation och dokumenthantering i fristående skolor. Sådana handlingar är däremot inte tillgängliga för allmänheten.

Östhammars kommun ställer sig positiv till att offentlighetsprincipen införs hos huvudmän för fristående skolor. Att införa offentlighetsprincipen i de fristående skolorna är också en fråga om rättssäkerhet för elever, vårdnadshavare och allmänhet. I dag har kommunerna en viss insynsrätt i de fristående skolorna, men den är mycket begränsad. Insynen är dessutom begränsad till lägeskommunen, vilket är problematiskt för bland annat Östhammars kommun som har cirka 150 elever som går i fristående skolor i andra kommuner. Genom att införa offentlighetsprincipen i fristående skolor underlättar det för kommunen att fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen.

Östhammars kommun instämmer också med utredningens förslag om att offentlighetsprincipen ska gälla för samtliga huvudmän för fristående skolor samt att den ska omfatta all verksamhet som bedrivs av huvudmän i fristående skolor.

Huvudmän för fristående skolor ska tillämpa arkivlagen

En effektiv tillämpning av offentlighetsprincipen kräver att allmänna handlingar bevaras. Utredningen föreslår att den kommunala arkivmyndigheten ska vara arkivmyndighet för arkiven hos huvudmännen för fristående skolor och därmed också ha tillsyn över arkiven. Det blir möjligt för bland annat kommunerna att meddela föreskrifter om arkivvården. Kommunerna ska, enligt utredningen, också ges rätt att meddela föreskrifter om avgifter för tillsynen och förvaring av arkiven.

Östhammars kommun har inga invändningar mot förslagen som framför av utredningen när det gäller att huvudmännen för fristående skolor ska tillämpa arkivlagen. Det är bra om alla skolor i en kommun, oavsett huvudmannaskap, lyder under samma arkivmyndighet och att de tillämpar enhetliga arkivregler. Dessutom underlättas allmänhetens efterfrågan av arkiverade handlingar.

Östhammars kommun förutsätter att kommunerna får full kostnadstäckning för de ökade kostnader som följer med att kommunerna blir arkivmyndighet för arkiven hos huvudmännen för de fristående skolorna.

Lagfrågor

Östhammars kommun har inga synpunkter på de lagtekniska frågor som utredningen behandlar.